

PRAVILNIK i POSLOVNIK ZA RIM. KAT. CRKVENE OPĆINE.

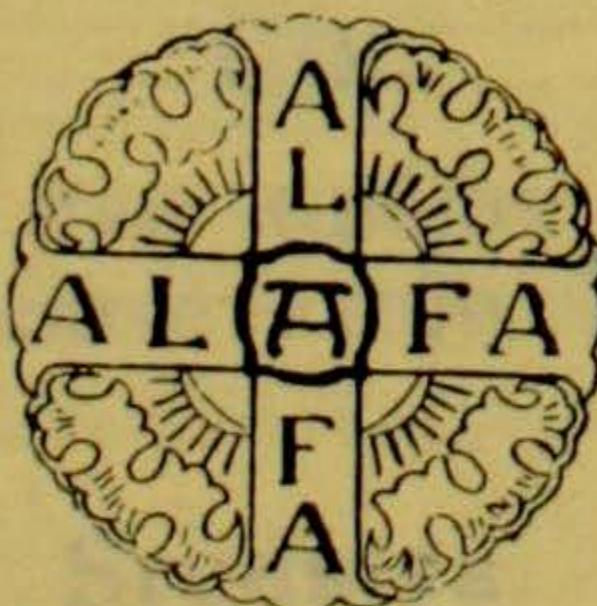
IZDAJE KNJIŽEVNO PODUZEĆE „ALFA“.
6.—S. II. 1.
SUBOTICA.

FICHE BELA
EX LIBRIS
GABRIĆ

PRAVILNIK i POSLOVNIK

ZA RIM. KAT.

CRKVENE OPĆINE.

IZDAJE KNJIŽEVNO PODUZEĆE „ALFA“.
6.—S. II. I.
SUBOTICA.

svh.org.rs

OPĆA PRAVILA ZA CRKVENE OPĆINE.

Osnivanje.

I. §. Rim. kat. vjernici župe ovijem osnivaju crkvenu općinu.

Naziv.

§. II. Naziv i pečat: „Crkvena općina rimokatoličke župe“; u

Cilj.

§. III. Cilj je ove općine uzdržati crkvene i druge katoličke ustanove svoje župe. U patronatska se prava ne dira.

Sredstva.

§. IV. Sredstva su doprinosi vjernika ove župe u postotačnom omjeru državnih izravnih poreza i po osobnom doplatku.

Članovi.

§. V. Članovi su svi župljani, ako su vjenčani parovi, ili ako su navršili 21. godinu bez obzira na spol.

Uprava.

§. VI. Crkvena općina vrši svoja prava i dužnosti preko svoje uprave, koju velika skupština Crkvene Općine na tri godine bira, a upravu sačinjavaju: a) *Zastupstvo*, koje broji vrhu 15 još toliko članova, koliko hiljada vjernika ima župa; b) *upravni odbor* od četvrtine članova zastupstva; u ovaj odbor spadaju predsjednik, načelnik, blagajnik i bilježnik; c) *nadzorni odbor* od 3—5 članova.

Zastupstvo.

§. VII. Zastupstvo drži svoju skupštinu svake godine barem dvaput: u posljednjem četvrtu, da odobri proračun; u prvom četvrtu, da podijeli oprosnicu za obračun. Izabira razne odbore, načelnika, bilježnika, blagajnika i činovnike.

Upravni odbor.

§. VIII. Upravni odbor vrši oporezovanje, pripravlja za veliku skupštinu proračun i obračun. Vrši dužnosti, kojima se podupiru duhovne i materijalne probiti svoje rimokatoličke župe. Pripadaju mu prava i dužnosti, koje nijesu zadržane skupštini zastupnika.

Prava Duhovne Oblasti.

§. IX. Odluke sviju odbora samo onda postaju pravomoćne, ako ih dijecezanska oblast potvrdi. — Crkvena Oblast ima pravo razpustiti zastupstvo i odrediti nove izbore.

Odnošaj prema drugim crkvenim općinama.

§. X. Predsjednik i načelnik ujedno su članovi središnjeg crkvenog senata za sve crkvene općine,

ako ih ima više u istom selu, ili gradu; na poziv Duhovne Oblasti pak učestvuju u savjetovanju svih dijecezanskih crkvenih općina.

Pravilnik rada.

§. XI. Pravilnik za rad daje crkvena oblast.

Svojina.

§. XII. Sva svojina crkvene općine vlasništvo je rim. kat. crkve.

Odnošaj prema svećenstvu.

§. XIII. Predsjednik je općine župnik, isto svi aktualni svećenici istog područja službeno su pre-kobrojni redovni članovi zastupništva.

Pomoć upravnih vlasti.

§. XIV. Za izvršenje svojih pravomoćnih odluka može upravni odbor preko svog predsjedništva zatražiti pomoć upravnih vlasti.

Prestanak.

§. XV. Crkvena Općina prestaje, ako ju nadležna dijecezanska duhovna oblast razriješi.

U Subotici, iz sjednice Duhovnog Stola održane dne 24. rujna 1923. god.

Vidio i odobrio Apostolski Administrator za Bačku.

Subotica, dne 29. rujna 1923.

Ljudevit Budanović
Apostolski Administrator.

Zastupnik Ministra Vjera, Gospodin Ministar Prosvjete riješenjem svojim od 8. oktobra 1924. godina V. K. broj 3772. odobrio je ova pravila.

V. K. br. 3772/24.

10. oktobra 1924. Beograd.

Po ovlašćenju Ministra Vjera:

Načelnik

Lanović S. T.

POSLOVNI RED.

zkh.org.rs

*Prema §. XI. pravilnik za rad daje
crkvena oblast.*

I. OSNOVICE CRKVENIH OPĆINA.

A) Svrha crkvenih općina.

§. 1. Crkvene općine su biskupijske ustanove, koje se osnivaju za sprovađanje odredbe kan. 1496.

Kanon crkvenog zakonika br. 1496. glasi ovako:

„Crkva ima pravo, od građanske vlasti neovisno, od svojih vjernika zahtijevati sve, što joj je od potrebe za bogoštovje, za pristojnu ishranu svećenstva i drugih namještenika i za druge svoje ciljeve.“

§. 2. Crkvene općine su kao ustanove katoličke crkve podređene dijecezanskoj biskupskoj vlasti. Usljed toga crkvene općine:

a) po nalogu biskupijske vlasti se osnivaju i razriješavaju;

b) za sprovađanje kanona 1496. rade po pravilima, koja im odobri biskupijska vlast.

B) Osnivanje crkvenih općina.

§. 3. a) Svaka katolička župa sačinjava posebnu crkvenu općinu.

b) Područje većih župa biskupijska vlast može da razdijeli na više crkvenih općina.

c) Može biskupijska vlast da više crkvenih općina u jednu crkvenu općinu ujedini.

§. 4. a) Župe matice i njihove filijale imaju da ugovore međusobni odnošaj, i nagodba se imai biskupijskoj vlasti radi odobrenja podastrti.

b) Ako se ovakav ugovor ne bi sklopio, ili ne bi dobio odobrenja, biskupijska vlast ima odrediti, kako da se za filijale posebne crkvene općine ustroje.

C) Članovi crkvenih općina.

§. 5. a) Svaki rimokatolik na području biskupije, bez obzira na stalež i spol, ako je navršio 21. godinu svoga života ili je već stupio u bračni život, postaje članom one crkvene općine, na čijem području ima nekretnine ili već šest nedjelja stalnoga sjedišta.

b) Ako tko na područjima više crkvenih općina ima gornjih preduvjeta, član je kod sviju istih crkvenih općina. (§. 112. i dr.)

c) Po općinama imaju se ne samo članovi, nego i maloljetni vjernici u očevidnosti držali.

II. USTROJSTVO CRKVENIH OPĆINA.

§. 6. Dužnosti i prava crkvene općine vrše

- a) crkvenoopćinski izbornici,
- b) crkvenoopćinska uprava,
- c) crkvenopćinsko središnje ustrojstvo.

A) IZBORNICI CRKVENE OPĆINE.

1. Pravo glasa.

§. 7. Izbornici crkvene općine su svi muški članovi crkvene općine, koji su navršili 21. godinu svog života.

§. 8. Ne može biti izbornikom crkvene općine:

- a) tko je umobolan, ma da nije pod starateljstvom;
- b) tko stoji pod crkvenom kaznom; tko ne živi u crkvenoj ženidbi; tko za godinu dana ne da pokrstiti svoje dijete, do krštenja; tko je član kakvog društva, što ga katolička crkva zabranjuje;
- c) tko je zbog kakvog nemoralnog djela u pritvoru, ili na zatvor osuđen.

§. 9. Tko već više od godine duguje sa svojim pravovaljano razrizanim porezom ili prinosom, sve dotle dok ga ne isplati, ne može vršiti svoje pravo glasa kod crkvene općine, ako je pak već zastupnikom, ima se smenući sa ove časti.

§. 10. a) Upravni odbor ili od svoje volje ili po prijavi počima istragu u tužbama, koje su navedene u §§. 8. ili 9., te biskupijskoj vlasti podnaša radi daljnog postupanja.

b) Biskupijska vlast može u slučajevima, koji su u §§. 8. i 9. navedeni, odrediti istragu i službeno, bez prijave.

2. Imenik izbornika.

§. 11. a) Pred izborima ima se sastaviti imenik izbornika o članovima, koji imaju prava glasa kod crkvenoopćinskih izbora. Ovaj imenik će sadržavati potrebite podatke o izbornicima: ime, prezime, starost, zanimanje, stan i dr.

b) Rad za sastavljanje imenika povjeruje upravni odbor trojici izaslanika.

c) Imenik se ima javno 15 dana staviti na uvid. O tom se izvješćuju izbornici ili sa oglasom na crkvenih vratih i sa propovijednice sa opomenom, da svaki član crkvene općine može za vrijeme objave sastavljanju imenika prigovoriti.

d) Ovaj prigovor i utok ima se kod upravnog odbora pismeno predati ili riječju u zapisnik dati uvesti.

e) O prigovorima odlučuje nadzorni odbor. Protiv odluke nadzornog odbora može se za 10 dana utok uložiti na biskupijsku vlast. (§. 78. a)

f) Upravni odbor ima pravovaljani imenik ovjetiti i sačuvati.

§. 12. a) Pravo glasa ima samo onaj, tko je kod iste općine uveden u imenik izbornika.

b) Glasati se može samo na jednom mjestu i lično.
(§. 114.)

§. 13. Kod izbora crkvenoopćinskog zastupstva župnik predsjedava i po Izbornom Pravilniku Crkvenih Općina postupa.

B) ZASTUPSTVO CRKVENE OPĆINE.

§. 14. a) U svakoj crkvenoj općini ima se obrazovati zastupstvo crkvene općine.

b) Filijalna općina, ako se po §. 4. od župe maticе neovisno obrazovala, ima zasebno i zastupstvo ustrojiti, inače filijala i matica imaju zajedničko crkvenoopćinsko zastupstvo.

1. Izbor uprave.

a) Članovi zastupstva.

§. 15. Zastupnikom crkvene općine može se izabrati samo onaj izbornik, koji je prešao 24. godinu, a ime mu je uvedeno u izbornički imenik.

§. 16. a) Članovi zastupstva mogu biti ili po službi ili izabrani.

§. 17. Članovi su kod zastupstva crkvene općine:

a) po službi: svećenici, koji kod dotične crkvene općine aktivno djeluju;

b) po izboru oni, koji su propisno na tri godine izabrani.

§. 18. Ne mogu biti birani za zastupnike, ili ako su već izabrani, imaju se lišiti ove časti oni:

- a) koji propisnu zakletvu ne polože;
- b) na koje se posvjedoče slučajevi u §§. 8. i 9.;
- c) isključeni ili okrivljeni članovi razriješenog zastupstva kod slijedećih izbora nemogu se kandidovati.

§. 19. Zastupnici, prije nego što će nastupiti svoju čast polažu slijedeću zakletvu:

„Ja . . . zakljinjem se Bogom svemogućim, bl. Dj. Marijom i svim svetima Božjim, da ću katoličkoj crkvi vazdav vjeran ostati te kao član zastupstva crkvene općine u . . . propise ove crkvene općine obdržavati, njezine duhovne i materijalne interese savjesno zastupati i braniti. Tako mene Bog pomogao!“

§. 20. a) Broj biranih zastupnika crkvene općine ustanavljuje se tako, da se na 15 dodaje još toliko jedinica, koliko hiljada duša ima na području crkvene općine.

b) Osim toga bira se doknadnih članova prema propisu 29. §-a.

b) *Biranje crkvenoopćinskog zastupstva.*

§. 21. Zastupstvo crkvene općine ima predstavljati cijelo pučanstvo katoličko, zato se ima birati po šest razreda; i to:

a) 1. inteligencija, (ovamo pripadaju oni, koji su svršili srednje škole, ili imaju odgovarajuću diplomu);
 2. trgovci,
 3. obrtnici, koji za svojom trgovinom ili obrtom plaćaju poreza;

4. veleposjednici, koji imaju većih posjeda po selih preko 25 kat. jutara, po varoših preko 50 kat. jutara ili sarazmjerno drugih vrijednosti;

5. male gazde, koji imaju ili obrađuju, po selih ispod 25 kat. jutara, a po varoših ispod 50 kat. jutara, ili odgovarajuće vrijednosti;

6. radenici, koji osim kuće ništa drugo ne posjeduju.

b) Razne župe mogu uzeti šest razreda i po drugoj razdiobi.

§. 22. Mjesta u zastupstvu crkvene općine mogu se podijeliti među razredima, koji su navedeni u §-u 21. na dva načina i to:

a) po načelu jednakosti prema §-u 23.

b) ili prema obaveznom najmanjem i najvećem broju, koji mora i može, da pojedinim razredima padne u udjel,

c) kod izbora se slobodnoj volji birača pripušta, po kojem će načinu od ova dva obaviti kandidaciju.

§. 23. Ako se kandidacija obavlja po načelu jednakosti;

a) mjesta se u zastupstvu dijele na šest strana za svaki razred podjednako;

b) zaostatak se podjeljuje među isto toliko razreda, koji su prema srednjem količniku (§. 26.) najveći.

Na pr.: Broj članova kod zastupstva je 20, dijeli se sa 6, svakom razredu pripada po 3 mesta, zaostala dva mesta dobivaju po jedno dva najveća razreda prema srednjem količniku po §. 26-u.

§. 24. Kandidacija po obaveznom najmanjem i najvećem broju (§. 22.) obavlja se ovako:

a) za one razrede, koji su u §. 21., navedeni, ima se najmanje po jedno mjesto pridržati u zastupstvu;

b) za one pak razrede, od kojih — uračunajući članarine uplaćene i od strane svojih obitelji — ima u crkvenoj općini najmanje deset članova, ima se osigurati barem 10% od mesta u zastupstvu;

c) koliko se mesta u zastupstvu po a) ili b) osigura najmanjem razredu, toliko se mora za sve pojedine razrede;

d) mesta, koja priostaju iza mesta, što su pridržana za razrede po a) ili b) i c) ovoga §-a, imaju se nadalje dijeliti po srednjem količniku prema §. 25—26.

§. 25. a) Srednji količnik se ustanovljuje od dva količnika, koje nam daju omjeri članarina i prinosa, što su članovi pojedinih razreda uplatili prošle godine;

b) Omjer, koji nam pokazuje, koliko su pojedini razredi uplatili članarine sarazmjerno prema ukupnom broju uplaćenih članarina sviju razreda, zove se članarski količnik;

c) omjer pak, koji pokazuje, koliko su prinosa uplatili pojedini razredi sarazmjerno prema ukupnoj svoti uplaćenih prinosa od sviju razreda, zove se prisnosni količnih;

d) polovina od svote članarskog i prisnognog količnika zove se srednji količnik kod svakog razreda.

§. 26. Podjela onih mesta, koja nisu pridržana za razrede, vrši se po srednjem količniku i to;

a) broj istih mesta množi se sa srednjim količnikom i dijeli se sa 100 i kod rezultata jedinice daju broj, koji pripada od mesta nepridržanih pojedinim razredima (§. 25.)

b) ako još njekoja mesta priostane, pojedljuju se med onim razredima, koji imaju najviše desetaka za jedinicama.

Na lakši način podjeljenja služi ova formula:

$$X = \left\{ \frac{a}{A} + \frac{b}{B} \right\} \frac{c}{2}$$

a= broj uplaćenih članarina kod jednog razreda,

A= broj uplaćenih članarina kod svih šest razreda ukupno,

b= svota, koja se dobiva od uplaćenih članarina i prinosa kod jednog razreda,

B= svota, što je kod svih šest razreda ukupno uplaćena i od članarina i drugih prinosa,

c = broj onih mesta, koja se imaju po srednjem količniku podijeliti prema §. 23. b) i §. 24. d).

c) *Biračka listina.*

§. 27. a) Na biračkoj listini se imaju kandidati po razredima posebno istaknuti;

b) ako na listini nije označen način, po kojem se je kandidovalo, izborno povjerenstvo ima po redu kandidacije razljučiti kandidate po pravu jednakosti prema §. 23, ukoliko se to ne bi dalo izvršiti, razljučenje se ima obaviti po obvezatnom najmanjem i najvišem broju prema §. 24 a) c) d) il b) c) d);

c) ako od kojeg razreda veći se broj kandidata nalazi na listi, izabranim će se smatrati oni, koji dobjiju najveći broj glasova;

d) ako se sa jedne listine ne može sastaviti ni broj zastupnika po §. 27. onda kandidacija potpunih razreda ostaje pravovaljana, al za ona mjesla, koja se ne mogu sastaviti sa listine, što je najviše glasova dobila, uzimaju se kandidati sa drugih listina, prema broju dobivenih glasova il u slučaju podjednakosti po redu kandidovanja;

e) ako je predata samo jedna listina, i ta je natolik manjkava, da se razredi ni po obveznom broju (§. 24.) ne mogu ispuniti, pravilno obavljen kandidovanje ostaje pravovaljano, a druga mesta će poslije poslušanja izabranog zastupsta po svojoj uviđavnosti, nadopuniti biskupijska vlast.

§. 28. Upravni i drugi odbori se imaju po obveznom omjeru prema §. 23—24. birati.

§. 29. Doknadni članovi se imaju zasebno na isti način istaknuti po broju, što propisuju §§. 23—24;

i osim loga za one razrede, gdje je više od tri člana, još po jedan se bira za svaka daljnja tri člana zastupnika.

§. 30. a) Zastupstvo je dužno na pripravnoj sjednici pred izbore ustanoviti najmanji i najveći broj članova u zastupstvu za razne redove;

b) ako bi pak zastupstvo ovu dužnost promašilo, ustanovljuje to biskupijska vlast na predlog župnog ureda.

2) Obrazovanje uprave.

a) Zastupstvo.

§. 31. Protiv izbora crkvene općine može se uložiti utok za 10 dana kod župnog ureda.

§. 32. Ako je uložen utok proti izbora, župnik je dužan odmah sve spise podastrti biskupijskoj vlasti, i do rješenja svaki daljnji postupak obustaviti.

§. 33. Ako ne bude utok uložen svojedobno, župnik saziva kroz 15 dana, al najkašnje za mjesec dana zastupnike crkvene općine, da se zastupstvo obrazuje.

§. 34. Odmah se na prvoj sjednici imaju izabrati poglavars�vo, članovi upravnog i nadzornog odbora. (po §. 36.)

§. 35. a) Predsjednik crkvenoopćinskog zastupstva je po službi župnik,

b) Zastupstvo bira od svojih članova načelnika za svjetovnog predsjednika.

§. 36. Zastupstvo crkvene općine bira:

a) načelnika, ili svjetovnog predsjednika;

b) blagajnika;

c) staratelja;

d) bilježnika;

e) upravni odbor;

f) nadzorni odbor od 3—5 lica.

Kod manjih općina blagajnik i staratelj mogu biti jedna osoba.

§. 37. a) Obrazovano zaptupstvo i obavljeni izbori imaju se na odobrenje biskupijskoj vlasti podaštri.

b) Priložiti valja zapisnik o izboru zastupstva, imenik zastupnika i doknadnih članova, isto tako imenik od članova obrazovanog vodstva i odbora. Sve to u dva primjerka.

§. 38. a) Doknadni članovi stupaju na ispraznjena mesta prema § 29.

b) prije poziva doknadni članovi ne imaju ni pravo vijećanja ni pravo glasanja.

§. 39. Kod zastupstva crkvene općine izbori se obavljaju tajno, al na predlog mogu vršiti i javno aklamacijom, al pod uvjetom, da niko ne želi tajno glasanje.

b) Kod izbora dovoljna je relativna većina.

§. 40. Sve časti traju samo za vrijeme djelovanja istog zastupstva.

b) *Upravni odbor.*

§. 41. Upravni odbor ima se ustrojiti u svakoj crkvenoj općini. Filijalne crkve imaju svoj posebni upravni odbor prema §. 4.

§. 42. a) Predsjednik upravnog odbora je župnik;

b) svjetovni predsjednik il načelnik isti je kao kod zastupstva crkvene općine

§. 43. Članovi su upravnog odbora kod crkvene općine:

a) po službi: župnik, načelnik, bilježnik, staratelj i blagajnik;

b) po izboru oni, koje zastupstvo crkvene općine na tu dužnost izabere.

§. 44. a) Za članove u upravni odbor izabira se jedna četvrtina zastupnika, zaostatak se izravnjuje na cileji broj;

b) upravnom odboru imaju zastupani biti svi razredi uzimajući i članove po službi prema popisu §. 43.

§. 45. a) Upravni odbor drži svoje sjednice svake četvrti godine, al prema potrebi predsjednik može ih i više puti sazvati;

b) za pravovaljanost odluke je od potrebe prisutnost polovine članova upravnog odbora; ako se pak sa istim predmetom i po drugi put sazove sjednica, odlučuju prisutni.

§. 46. Odredbe §. 39. 40. 49. 50. 51. odnose se i na upravni odbor.

c) *Razni odbori.*

§. 47. Po većim općinama il varošima, gdje ima po više crkvenih općina, predsjednici i načelnici sačinjavaju zajednički crkveni senat, koji zastupa zajedničke interese sviju crkvenih općina u istoj varoši;

b) predsjednik je župnik glavne crkve, a načelnik se bira, a pravo ovog izbora pripada središnjem crkvenom senatu;

c) odluke crkvenog senata obvezne su za crkvene općine toga teritorija;

d) proti odlukama crkvenog senata može priziv uložiti upravni odbor ma koje općine na biskupijsku vlast.

§. 48. a) Upravni odbor može obrazovati i drugih radnih odbora, i u ove može pozvati za vještakе i takih lica, koja ne pripadaju zastupstvu, al u koliko je crkvena općina kod rada ovih odbora u svom proračunu zainteresovana, pravo odluke ostaje pri upravnom odbore;

b) crkvena općina može po svom proračunu podupirati rad raznih odbora, koji u užjeni krugu vrše istu zadaću, kao crkvena općina na cijelom području svojih članova, tako se obrazuju radni odbor za rasporezovanje (§. 110.) odbor za sastavljanje izborničke liste (§. 11. b.) odbor za ispomaganje ubogih (§. 118. 7.) odbor za katoličku delatnost, omladinska društva, promicanje čudorednih prilika; odbor izaslanika vjersko-društvenih ustanova, odbor izaslanika revnoshih udruženja i drugi radni odbori;

c) svim radnim odborima je po službi predsjednikom župnik, al svjetovnog predsjednika i užju upravu biraju članovi istog radnog odbora.

3. Pristanak zastupstva.

§. 49. a) Zastupstvo crkvene općine bira se na tri godine;

b) župni ured pri domaku ovoga roka prijavljuje ovo biskupijskoj vlasti i čeka od biskupijske vlasti odredbu za nove izbore;

c) ovu odredbu saopćuje zastupstvu crkvene općine, a ovo pristupa k pripravnom radu za nove izbore prema §§-ima 11. i 30.

§. 50. Zastupstvo crkvene općine ostaje pri svojoj časti i poslije tri godine:

a) dok ne dođe od biskupijske vlasti odredba za nove izbore;

b) ako mu mandat biskupijska vlast podulji (§. 68.)

c) ili ako ma zbog kakvih poteškoća ne dođe do novih izbora zastupstva.

§. 51. a) Ako zastupstvo crkvene općine uporno zanemaruje ili odbija vršenje svojih dužnosti, ili opetovo pretresa i odlučuje o takim predmetima, koji ne spa-

daju u djelokrug zastupstva crkvene općine, biskupijska vlast može crkvenu općinu razriješiti.

b) Ako veći dio izabranih zastupnika nije se htjeo primiti ove časti, cijelo zastupstvo se razriješava.

c) Po mogućnosti određuje biskupijska vlast odmah nove izbore u slučajevima §. 51. a) b).

§. 52. Ako okolnosti nisu zgodne za nove izbore, a zastupstvo je po §. 51. raspuštanu, ili se poslije ponovo obavljenog izbora zastupstvo mora opet razriješiti, ili većina zastupnika ne će da vrši svoje dužnosti, biskupijska vlast može do dalnjeg naredjenja imenovati za poslove crkvene općine jednog staratelja ili odbor. Djelokrug ovih određuje dekret naimenovanja.

C) SREDIŠNJE USTROJSTVO.

§. 53. Crkvene općine sa cijele biskupije dolaze među sobom u dodir:

- a) kod zajedničkog savjetovanja;
- b) i preko središnjeg crkvenoopćinskog ureda.

1.) Zajedničko savjetovanje.

§. 54. a) Biskupijska vlast može sazvati na dogovor (osn. prav. X) izaslanike crkvenih općina sa područja jednog ili više dekanskih okruga ili iz cijele biskupije;

b) prema područjima, sa kojih su predstavnici crkvenih općina sazvani na zajednička zborovanja, ova se nazivaju: biskupijska ili dekanskokotarska crkveno-općinska zborovanja;

c) isto tako se sazivaju i izaslanici radnih odbora, koje crkvena općina za svoj proširen rad obrazuje po §. 48. b.)

§. 55. Vrijeme, mjesto i raspored zajedničkih savjetovanja određuje biskupijska vlast na predlog središnjeg crkvenoopćinskog ureda.

§. 56. a) Na zajedničkim savjetovanjima zastupaju svoje crkve općine predsjednici i načelnici;

b) ako je predsjednik ili načelnik crkvene općine spriječen, da učestvuje na središnjem zajedničkom zborovanju, na njihovu izričitu želju može crkvena općina zamjenike im izaslati.

§. 57. a) Zajedničkim biskupijskim savjetovanjima predsjedva sam načelnik ili njegov zamjenik, komu on ovu čast samo na vrijeme jednog zasjedanja povjeruje;

b) na dekansko-kotarskim crkvenoopćinskim savjetovanjima predsjeduje kotarski dekan ili onaj svećenik, kome tu čast od slučaja do slučaja povjeruje biskupijska oblast.

§. 58. Na zajedničkim crkvenoopćinskim savjetovanjima učestvuju izaslanici na trošak svojih crkvenih općina.

§. 59. a) Za pravovaljanost odluka, na zajedničkim savjetovanjima donešenih, mjerodavne su odredbe, koje se nalaze u uvodu §§. 66. I. i §. 67. 69—72,

b) u raspored se mogu uvesti samo oni predlozi, koji kao odluke pojedinih crkvenih općina k središnjem uredu stignu 10 dana prije savjetovanja.

2.) Središnji ured crkvenih općina.

§. 60. Sa poslovima crkvenih općina kod biskupijske vlasti rukovodi crkvenoopćinski središnji ured. (§§. 118. 131—134.)

III. DJELOKRUG CRKVENIH OPĆINA.

A) DJELOKRUG IZBORNIKA CRKVENE OPĆINE.

§. 61. Izbornici kod svake crkvene općine biraju one članove zastupstva, koji spadaju pod izbor (§. u 17.)

§. 62. Izbornici crkvene općine imaju prava:

- a) pregledati rad upravnog odbora glede razporezovanja i ubiranja crkveno-općinskih prinosa;
- b) pregledati pred godišnju sjednicu proračun i obračun i imao vinski našastar crkvene općine i njezinih ustanova.

§. 63. a) Predsjednik daje zgodnim načinom izbornicima na znanje, kada mogu izbornici imati uvida u rad i račune crkvene općine prema §. 62 a).

b) svaki izbornik ima prava svoje primjedbe predati zastupstvu i utok uložiti na biskupijsku vlast.

c) primjedbe i prizivi se mogu il pismeno kod upravnog odbora predati il u uredu crkvene općine u zapisnik dati pobilježiti.

B.) DJELOKRUG UPRAVE CRKVENE OPĆINE

1. Djelokrug zastupstva

§. 64. Zastupstvo crkvene općine drži godišnje dvaput redovne sjednice: početkom i svršetkom godine.

b) Predsjednik od svoje volje može kad hoće, al na zahtjev trećine zastupnika, il po odluci upravnog odbora i po naređenju biskupijske vlasti i u smislu §. 77 b) na zahtjev nadzornog odbora mora sazvati ma u koje vrijeme vanrednu skupštinu.

c) ako je raspored bio saopćen prije 8 dana, prisutni odlučuju bez obzira na njihov broj.

d) za pravovaljanost odluke od potrebe je relativna većina prisutnih.

§. 65. Zastupstvo crkvene općine:

a) ustanovljuje raspored godišnjeg rada za zastupstvo i upravni odbor crkve općine;

b) izdaje odredbe, koje su pravovaljane unutar uprave svoga područja u okviru ovog poslovnika;

c) vrši one zadaće, koje ovaj pravilnik za zastupstvo određuje;

d) vrši izbore svojih namještenika, i gdje je dosad bilo u običaju, bira na predlaganje biskupijskoj vlasti župnika, kantora, nastavnike, crkvenjaka, zvonara i jednog crkvenog oca;

e) ustanovljuje proračun za crkvenu općinu i njezine ustanove, i stara se za podmirenje ličnih i stvarnih izdatak;

f) po predlogu nadzornog odbora nadzire obračun crkvene općine i njezinih ustanova i odlučuje o oprostu;

g) ustanovljuje imaočvinski našastar crkvenoopćinskih ustanova;

h) uzima u pretres godišnji obračun upravnog odbora;

i) odlučuje o mjeri i vrsti crkvenoopćinskih prinosa i vanredne terete prima;

j) odlučuje o imaočvini crkvene općine;

k) po svojem staratelju nadzire u župnom uredu rukovanje crkvenih, i zadužbinskih imovina;

l) u okviru svojih prihoda i imaočvinskih sredstava stara se o uzdržanju katoličke crkve, župnik stanova, kapelica, križevā, škola, dobrotvornih ustanova;

m) nastoji povećati sjaj bogoštovja;

n) sve moguće čini, da se škloska djeca u vjeronauku podučavaju;

o) nadzire rad upravnog odbora i drugih radnih odbora.

§. 66. 1. Odluke zastupstva postaju pravovaljane, ako ih biskupijska vlast odobri.

2. Prije nego što bi se ishodilo odobrenje od biskupijske vlasti, zabranjen je svaki daljnji postupak kod izvađanju onih odluka, u kojima se izriče:

a) da se imaočina crkvene općine otuđiva, sklapaju se teretni ugovori i nagodbe, podiže se kakvi zajam:

b) da se izmjenjuje ključ il način razrizanja prinosa, koji u mjestu već postoji, al se ne osniva na Pohodu Kanonskom;

c) da se donašaju odredbe stalnog obilježja u okviru ovog pravilnika;

d) da se godišnji proračun i obračun ustanovljuje i oprost daje;

e) da se pripreme učinu za izbor novog zastupstva i da se upravni odbor, i namještenici crkve i crkvene općine izaberu;

f) da se sprovede istraga proti namješteniku, il da se ovi otpuštaju ma da nije nikakvi utok uložen;

g) da se dosadanji postojeći način gospodarenja u crkvenoj općini promijeni il izmijeni.

§. 67. a) U svim slučajevima, kada se ulaže protiv odluka zastupstva il upravnog i nadzornog odbora, biskupijska vlast konačno odlučuje (§ 78. b).

b) u predmetima, o kojima se donešene odluke i po drugi put šalju na odobrenje biskupijskoj vlasti, ova konačno i obavezno odlučuje.

§. 68. Biskupijska vlast može zbog važnih razloga podujiti mandat zastupstva crkvene općine (§. 50 b).

§. 69. a) Vjerozakonski poslovi, disciplinarnе istrage, i crkvena uprava ne spada u djelokrug zastupstva;

b) poslovi dušobrižništva ne mogu se uzeti u pretres na sjednici zastupstva.

§. 70. a) Proti odluka zastupstva može svaki član zastupstva il zainteresovana stranka utok uložiti za 10 dana na biskupijsku vlast;

b) utok se ima, ako nije na sjednici zastupstva prijavljen kod upravnog odbora pismeno predat ili u zapisnik uvesti.

§. 71. a) O zasjedanju vodi se tačan zapisnik, koji potpisuje predsjednik, bilježnik i dva pozvana člana zastupstva;

b) na svakoj sjednici ima se pročitati zapisnik prošle sjednice;

c) svaki se zapisnik šalje u dva primjerka biskupijskoj vlasti radi odobrenja, ako je na sjednici donešena koja odluka, za čiju pravovaljanost treba odobrenja biskupijske vlasti. (§. 66. 2.)

§. 72. a) Svaki član zastupstva odgovoran je za štetu što ju u svojoj časti djelom il nemarom drugom hotimice il od griješnog nemara nepravedno počinio, ako se šteta ne bi mogla otkloniti pravnim putem, potpunu odštetu duguju članovi zastupstva, koji su ovu nepravednu odluku donijeli, a zajednički su odgovorni prema oštećenom, medusobno pak jednako su obavezni na odštetu.

b) ova obaveza ne tereti one članove zastupstva, koji pri donašanju odluke nisu bili prisutni ili su se protivili.

c) Kod odluke o imovinskim poslovima imaju se navesti poimence oni članovi, koji su glasali za predlog, i koji su glasali proti odluke.

§. 73. a) Onaj član zastupstva, koji je pri odluci materijalno zainteresovan, ne može u raspravljanju učestvovati, ni kod glasanja prisustvovati;

b) ako je pak tko zainteresovan kod kojih nematerijalnih poslova, vijećanju može prisustvovati, ali ne smije da glasa.

2. Djelokrug upravnog odbora.

§. 74. Upravni odbor crkvene općine:

a) obavlja one poslove i vrši one dužnosti, koje ovaj pravilnik pripisuje djelokrugu upravnog odbora;

b) pripravlja za zastupstvo crkvene općine proračun i obračun i imovinski našastar i opis o godišnjem radu crkvene općine;

c) predloge stavlja zastupstvu o prinosima il novim teretima;

d) vrši pojedinačko rasporezovanje i ubira prineose prema propisima Kanonskog Pohoda i po odluci zastupstva;

e) u imovinskim poslovima predloge stavlja zastupstvu o izdacima, ako vrijednost prelazi 5% proračuna;

f) sprovadja godišnji proračun, i skrbi se za potrebite izdatke, izvan proračuna, ako ne nadilaze iznos od 5% proračunske svote;

g) rukuje imovinom crkvene općine i njezinim prihodima i uopće svim dohocima crkvene općine;

h) po svojom staratelju nadzire rukovanje nadarbinskih i zadužbinskih imovina, a rukovanje drugih fondova koji nisu upravnom odboru predani, i daje se zastupati pri preuzimanju nadarbina;

- i) spremi proračun prema potrebi za lične i stvarne potrebe i to pojedinački razdijeljeno i pozivajući se na izvore prihoda, za sve svoje ustanove, te ga zastupstvu na odluku predlaže;
- j) pregleda obračun crkvenoopćinskih ustanova i na pretres predlaže zastupstvu;
- k) pripravlja godišnji imaovinski našastar crkvenoopćinskih ustanova i predlaže ga zastupstvu;
- l) stara se za popravke na zgradama crkvene općine;
- m) spremi nacrte i proračune za nove gradnje, predlaže ih zastupstvu, i gradnju sprovada nakon dobivenog odobrenja prema utvrđenim nacrtima;
- n) hitne popravke izvršuje na zgradama uz obvezatnost, da proračun naknadno podastre zastupstvu radi odobrenja;
- o) u poslovima uprave traži pomoć javnih vlasti;
- p) u svim poslovima postupa, koji nisu drugim organima pridržani;
- r) u školskim poslovima, gdje ne ima posebnog školskog odbora, osim izbora nastavnika, vrši sve one dužnosti, koje su dosad spadale u djelokrug školskih odbora.

§. 75. Odredbe §§-a 66—73. odnose se i na upravni odbor.

3. Djelokrug nadzornog odbora.

§. 76. Nadzorni odbor kod crkvene općine početkom svake godine pregleda račune i rukovanje imaovine od prijašnje godine i o pregledu izrazuje svoje mišljenje na nadležnost zastupstvu, i predlog daje za oprosnicu.

§. 77. a) Nadzorni odbor ima pravo ma kad tražiti od upravnog odbora, da mu se u račune i rukovanje dade uvida.

b) U koliko bi to potrebnim smatrao nadzorni odbor, ima pravo želiti od predsjednika, da se zastupstvo sazove na vanredno zasjedanje. (§. 64. a)

§. 78. a) Odlučuje kao drugo nadleštvo u prizivima proti razporezivanju pojedinaca, proti sastavljanju imenika za izbornike (§. 11. c) d) i uopće kod utoka, koji se ulažu proti odluka upravnog odbora.

b) Ako se pak utok ulaže i proti drugostepene odluke nadzornog odbora i to na osnovici pravnog gledišta, ovaj se utok sa mišljenjem nadzornog odbora neposredno šalje biskupijskoj vlasti.

c) Utok pak, koji je uložen proti drugostepene odluke nadzornog odbora sa obrazloženjem, da postojeći poslovni red u konkretnom slučaju nije bio pravo primijenjen, dolazi pred zastupstvo.

C) DJELOKRUG ČINOVNIKA KOD CRKVENE OPĆINE.

1. Predsjednik.

§. 79. a) Zastupa crkvenu općinu pred trećim licima;

b) prima dopise, čuva ih u župnom arhivu, podpisuje sve spise, koji se u ime crkvene općine izstavljaju;

c) saziva, otvara, vodi, i zaključuje sjednice;

d) predsjednik posreduje između biskupijske vlasti i crkvene općine, zastupa biskupijsku vlast pred crkvenom općinom, a dopisivanje sa biskupijskom vlašću vrši se preko župnog ureda;

- e) hitne il potrebite mjere preduzima u neodloživim poslovima, uz obavezu, da će radi odobrenja naknadno svoj postupak pred zastupstvom il upravnim odborom obrazložiti;
- f) nadzire rad činovnika, pregleda blagajnu svake četvrti godine i o tom daje predstavku upravnom odboru; stara se, da se donešene odluke tačno sprovadaju;
- g) prema odlukama upravnog odbora doznačuje svote za potrebite izdatke;
- h) vrši one dužnosti, koje ovaj pravilnik za djelokrug predsjednika određuje ili mu se napose povjeruje.

2. Načelnik.

§. 80. Načelnik zamjenjuje predsjednika, ako je ovaj spriječen i na njegov poziv vrši dužnosti predsjednika.

3. Bilježnik.

§. 81. a) Bilježi zapisnike na sjednicama zastupstva il upravnog odbora i potpisuje ih sa predsjednikom i sa dva druga ovjerovitelja;

b) stavlja i dostavlja sve spise, predstavke, izvješća, dokaze i druga pismena, što se u ime zastupstva il upravnog odbora izdaju;

c) rasporezuje pojedinački prinose, pomaže sastavljati proračun i obračun, i godišnji iskaz o imaovinu;

d) u ovom radu ga pomažu namještenici crkvene općine, u prvu ruku kantor, ako je već kao činovnik crkvene općine izabran.

4. Blagajnik.

§. 82. Blagajnik:

- a) rukuje blagajnu crkvene općine, vodi dnevnik o prihodima i rashodima vrši po doznačenju predsjednika isplate;
- b) pripravlja godišnji proračun i obračun i predlaže ga upravnom odboru;
- c) stara se, da se glavnice i kamate, zakupnine i drugi prihodi blagovrijemo uberu, o zateznim dugovima sastavlja iskaz i predlaže ga upravnom odboru;
- d) dužnost blagajnika ne može se svećeničkom licu povjeriti.

5. Staratelj.

§. 83. Staratelj:

- a) preuzima uz našastar nepokretnu imovinu crkvene općine, i stara se za dopunjjenje iskaza svake godine, i prilaže ga upravnom odboru;
- b) pazi na zgrade crkvene općine, daje izvršiti prema proračunu potrebite popravke, i za njihovo uzdržanje čini predstavku upravnom odboru;
- c) izdaje pod zakup nekretnine crkvene općine i o tom predloge prethodno daje upravnom odboru radi odobrenja, prihode odmah predaje blagajniku;
- d) on vrši ujedno i dužnost drugog crkvenog oca te je prosrednikom i povjerenikom crkvene općine kod župnog ureda (§. 65. K.), al ovu dužnost može biskupijska vlast i drugom povjeriti.

6. Razno o činovnicima.

§. 84. Kod manjih crkvenih općina mogu se po odluci zastupstva dužnosti blagajnika i staratelja jednoj samo osobi povjeriti.

§. 85. Činovnici crkvene općine (predsjednik načelnik, bilježnik blagajnik i staratelj) primaju se svojih dužnosti iz počasti, te ne dobivaju nikakve plaće. Až zastupstvo može prema predlogu upravnog odbora pristojne počasne nagrade ustanoviti.

§. 86. Činovnici crkvene općine (po §, 85) mogu se prema rezultatu istrage, koju određuje biskupijska vlast, zbog nemarnosti ili druge krivice smenuti.

IV. IMOVINA CRKVENE OPĆINE I NJEZINO RUKOVANJE.

A) PRAVO STICANJA KOD CRKVENIH OPĆINA.

§. 87. Crkvena općina ima pravo imaovine sticati (Kan. 1495. §. 1.) i pravo vlasništva gruntovnički osigurati.

§. 88. Crkvena općina stiče svojine kao nutarnja ustanova katoličke crkve, zašto:

a) u gruntovniči se sva nekretnina ima navesti na vlasništvo rimokatoličke crkve u istoj općini;

b) vlasnik svojine crkvene općine je rimokatolička crkva, až sa svojinom rukuje zastupstvo crkvene općine kao povjereništvo cjeline rimokatoličkih vjernika u istoj općini;

c) u slučaju razrješenja crkvene općine sva njezina imaochina predaje se rim. kat. župnom uredu, kojem pripadaju vjernici, koji su istu crkvenu općinu sačinjavali.

B) RUKOVANJE SA IMAOVINOM.

§. 89. O cijeloj nekretnoj i pokretnoj imaovini crkvene općine ima se svake godine našastar sastaviti i obračunima priložiti.

§. 90. Osnovna imaočina crkvene općine ima se sačuvati, ali ako bi se u vanrednim slučajevima imala otuđili, u tom slučaju uvažiti se moraju odredbe, koje se navode u §§. ima 91 i dr.

§. 91. a) prodaja crkvene imaočine može se samo na javnoj dražbi obavati;

b) prodaju i uvjetne dražbe, iskličnu cijenu ustanovljuje zastupstvo crkvene općine, ovo i potvrđuje prodaju;

c) ako javna jeftinba ne bi uspjela, ili ako bi interesi crkvene općine zahtijevali, da se privatnom nagodbom prodaje: imaočina se može prodati i iz slobodne ruke;

d) kod prodaje je od potrebe odobrenje crkvene vlasti §. 66. 2. a.

§. 92. Odredbe, koje se nalaze u §. 91. važe i za slučaj, ako se imaočina crkvene općine daje pod zakup.

§. 93. a) Ako bi crkvena općina imala gotovine, da izda na kamate, ova se može izdati samo sa pristankom zastupstva crkvene općine. U odluci zastupstva imaju se poimenice nавести, da se gotovina podaje na kamate, kojim licima ili novčanim zavodima;

b) privatnim licima se može izdati samo na nekretnine do polak promjetne vrijednosti nekretnina;

c) odgovornost za rukovanje sa imaočinom ustanovljuje §. 72.

§. 94. a) Ako bi kod crkvene općine bila od potrebe veća gradnja, zastupstvo ima nacrte biskupske vlasti podastrti i dozvolu isketi, i gradnju po dozvoli i nacrtu sprovesti;

b) gradnja se može samo na javnoj jeftinbi izdati, a postupa se po §. 91.

§. 95. Zastupstvo može po uvjetima, koji su u §. 66. navedeni na teret crkvene općine zajma dignuti, a otplata ovog tereti rimokatoličke vjernike, koji na području ove crkvene općine stanuju.

§. 96. Ako bi zastupstvo svoje imaoinske ili druge dužnosti zanemarilo, i ni poslije opomene od 30 dana ne bi svoje materijalne odnošaje sredilo, biskupijska vlast može na teret crkvene općine staratelja imenovati. Ovovrsna odluka biskupijske vlasti konačno je pravovaljana.

C) UDRŽANJE CRKVENE OPĆINE.

§. 97. a) Zastupstvo crkvene općine deluje u ime onih vjernika rimokatoličke crkve, koji stanuju na području, što ga je biskupijska vlast za ovu crkvenu općinu ustavila;

b) ustanova crkvene općine održaje sebe iz prinosa onih vjernika, koga zastupa.

§. 98. Po ovlašćenju ovih župljana na istom području zastupstvo crkvene općine određuje način, mjeru i vrijeme, kako se ima doprinjati za uzdržanje i djelovanje crkvene općine.

§. 99. Svaki član crkvene općine doprinijeti je dužan u onoj mjeri, koju za njeg ustanovi zastupstvo crkvene općine.

§. 100. Crkvena općina ima ubrati od svojih članova barem toliko prinosa, koliko je od potrebe da se ustanova crkvene općine može iz njih uzdržati, ma da bi imaoinsa crkvene općine dovoljna bila za podmirenje izdataka.

§. 101. Ako bi zastupstvo prinos vjernika u gotovom novcu ustavilo, rasporezanja se vrši na tri načina:

a) *redovan crkvenoopćinski porez*, što ga kao članarinu plaćaju svi članovi crkvenoj općini;

b) *redovan crkvenoopćinski prinos*, što ga zastupstvo općine prema imaovnom stanju razrizuje;

c) *vanredni crkvenoopćinski prinos*, što ga zastupstvo razrizuje il na pojedince kao lični doplatak il na sve članove u omjeru članarine il preko godine.

§. 102. a) Od poreza koji se navodi u §. 101. a) ne opršta se niko ni zbog dobe, ni staleža ni zbog druge okolnosti;

b) porez ovaj služi na to, da se uzdržaje ustanova crkvene općine, zato ne pokriva obvezatnost druge prirode.

§ 103. a) Redovni prinos, što ga određuje b) tačka §. a 101. ima plaćati svaki katolik, koji na području crkvene općine ima nekretnine il radnje, i zatim je državnim izravnim porezom oporezovan;

b) prinos što ga navodi §. 101. b), ima se razrizati i na svojinu maloljetnih i to na ime staratelja.

§. 104. Prinose crkvenih općina, koji se pod §. 101. b) i c) spominju, ne plaćaju:

a) crkveni, školski i drugi nadarbinski posjedi;
b) namještenici crkvenih općina: svećenici, kantori, crkvenjaci, crkveni oči za onim prinadležnostima, što ih uživaju za svojim zvanjem, al za neslužbenim privatnim prihodima sve prinose imaju snašati kao i drugi članovi crkvenih općina.

§. 105. Vanredni prinos po §. 101. c) ima se razrizati na one:

a) koji su dužni plaćati prinose, što ih navode §. 101. b)

b) čiji osnov za rasporezovanje po §. 101. b) manjka ili je nerazmjerno na toliko mali, da je lični doplatak prema mnjenju odbora za rasporezovanje opravdan.

§. 106. Kod mješovitih ženidaba samo je katočka stranka podvrgnula rasporezovanju do polovine obiteljske imovine.

§. 107. a) Za osnov rasporezovanja redovno se uzima svota državnog izravnog poreza od prošle godine;

b) zastupstvo mimo izravnog državnog poreza može i po drugom kojem kluču vršiti rasporezovanje, ako je biskupijska vlast ovaku pravilno donešenu odluku zastupstva odobrila;

c) osim državnog izravnog poreza može biti osnovom rasporezovanju:

t. zv. porezne jedinice (glava, spreg, kuća zemlja, obrt. itd),

pojedinačke ocjene članova,

grupisanje i razredi,

razni porezi (zemljarina, dohodarina, općinski namet) kao osnovi za oporezovanje.

§. 108. a.) Državni izravni porez služi bez ikakvog dalnjeg naređenja za osnovicu oporezovanja crkvenoj općini;

b) al svaki drugi način oporezovanju ima se dati odobriti barem svake treće godine kod biskupijske vlasti.

§. 109. Svaki član crkvene općine ima pravo preko ureda crkvene općine utoč uložiti proti prinosa, koji se na njeg razriže prema 78. a)

§. 110. a) Upravni odbor sastavlja odbor od 3—5 lica, kojem je dužnost sastaviti predlog za rasporezovanje (§. 48).

b) Ako se čiji porezni osnov ne može po službenim podacima ustanoviti, prinose njegove ustanovljuje odbor za uporezovanje prema svojem uviđanju.

D) JEDNOVLASNICI I DVOVLASNICI.

§. 111. Jednovlasnici plaćaju svoje prinose kod one crkvene općine, na čijem području stanuju i posjeduju.

§. 112. Dvovlasnici mogu biti: crkvenoopćinski dvovlasnici ili političkoopćinski dvovlasnici:

a) dvovlasnici u smislu crkvene općine su oni, koji pripadaju jednoj političkoj administrativnoj općini, al stanuju ili što posjeduju na područjima više crkvenih općina;

b) dvovlasnici u smislu političke administracije su oni koji na područjima raznih političkih administrativnih i crkvenih općina stanuju ili što posjeduju.

§. 113. Svi dvovlasnici redovan crkveno općinski porez (§. 101. a), plaćaju samo kod one crkvene općine, na čijem području članovi obitelji preko većeg dijela godine stanuju ili u slučaju dvojbe kojoj žele pripadati.

§. 114. Dvovlasnici mogu glasati samo kod one crkvene općine, gdje plaćaju redovan crkvenoopćinski porez. (§. 101. a.)

§. 115. Dvovlasnici u smislu političke administracije mogu se oporezovati samo za imaovinom, koja se nalazi na području crkvene općine, i to za cijelom svotom državnog izravnog poreza.

§. 116. Kod dvovlasnika u čisto crkvenoopćinskom smislu (§. 112. a.)

a) cijela svota izravnog državnog poreza se uzima podijeljeno podjednako med crkvenim općinama bez obzira na to, da se imaovala ma u kakvim djelima nalazi na područjima raznih crkvenih općina;

b) ova podijeljena osnova oporezovanja može se uzeti za redovne i vanredne prinose;

c) članarina i redovni prinos mora biti jednak i ovaj postotak ustanavljuje zajednički crkvenoopćinski senat;

d) postotak vanrednog prinosa svaka crkvena općina neovisno prema svojim potrebama ustanavljuje;

e) zajednički crkvenoopćinski senat može jedan dio od redovnih prinosa u postocima il u odmjerenoj svoti na svoje svrhe pridržati i prema svojem proračunu upotrebiti.

E) PRORAČUN CRKVENIH OPĆINA.

§. 117. a) Proračun sastavlja blagajnik u nacrtu, i podastire upravnom odboru;

b) u nacrtu proračuna imaju mjesto svi redovni i vanredni prinosi crkvene općine, koji su za crkvenu općinu obavezni;

c) uvrstiti se imaju u proračun svi prihodi crkvene općine, koji su se u prošlosti na svrhe crkvene općine upotrebljavali, sa zaostacima iz proračuna pretprošle godine;

d) proračun konačno ustanavljuje zastupstvo crkvene općine.

§. 118. Proračun se prema imaovnom stanju crkvene općine razdjeljuje na ove stavke:

1. održanje crkvenoopćinske ustanove (§. 97. itd.)
2. ospkrba crkvenoopćinskog osoblja (§. 85.)
3. crkvenoopćinsko središnje uredovanje (§. 60, 130—135.)

4. udržanje crkvenih i nadarbinskih zgrada (§ 144. b)
5. snabdjenje crkvenih potrepština (§. 144. b)
6. uzgoj svećeničkog podmlatka (§. 148.)
7. katolička delatnost i njega ubogih (§. 48. b)
8. škole i vjeronauka po školama (§. 65. n., 161.)

9. razno (§. 48. b)

10. nepredviđeno.

§. 119. a) Proračun se ima sastaviti za slijedeću godinu i podaštri biskupijskoj vlasti do 15. nov. svake godine;

b) ako se proračun pošalje na biskupijsku vlast do 15. nov., u krjepost stupa od 1. januara, ma da odobrenje ne stigne do 31. decembra;

c) proračuni, koji se u drugo vrijeme šalju na biskupijsku vlast, potпадaju pod §. 66.1. ovog poslovnika;

d) proračun se odnosi na onu cijelu građansku godinu, za koju je sastavljen.

§. 120. Biskupijska vlast proračun:

a) odabrava, ako nije uložen utok proti njemu, niti ona ima što da mu prigovori;

b) u protivnom slučaju odbija, primjedbe saopćuje crkvenoj općini, poziva je, da izradi nov il popravi već ustanovljen proračun; ako bi crkvena općina odbila ispravke, onda biskupijska vlast konačno i pravovaljano ustanovljuje proračun za tekuću godinu.

§. 121. Ako se međuvrijemeno zbog neprevidjениh razloga, pokaže potreba vanrednih izdataka, crkvena općina preko godišnjeg proračuna doknadni proračun ustanovljuje prema propisima §§. 101, 65, 66.

§. 122. Upravni odbor odgovoran je za tačno izvršenje proračuna.

§. 123. a) Poslije proračunske godine bilježnik sastavlja iskaz o neuplaćenim porezima, i podaštire upravnom odboru, koji na ovru predaje upravnim vlastima;

b) neutjerive poreze crkvena općina nakon pet godina briše.

§. 124. a) Početkom svake godine zastupstvo pretresiva obračun prošle godine, koji se ima prema stavkama proračuna sastaviti;

b) ovako pretresan obračun podastire se na pregled biskupijskoj vlasti ma da se ne uloži utok proti njega;

c) konačna oprosnica daje se poslije riješenja biskupijske vlasti.

F) KNJIGE KOD UREDA CRKVENE OPĆINE.

§. 125. a) *Članska knjižica*, u kojoj se uvađa i potvrduje uplaćena svota;

b) *Matica*, u kojoj su zabilježni svi članovi crkvene općine, i podaci o obiteljskom i imovinskom stanju i izravni državni porez o prošloj godini.

c) *Glavni blagajnički dnevnik*, u koji se uvađa primljen i izdan novac;

d) *poddnevnići*, u kojima se odvojeno drže u očevidnosti prihodi raznih fondova i zaklada, i stanje njihovo.

G) UPLAĆIVANJE PRINOSA.

§. 126. a.) Prinose svaki član neposredno kod svoje crkvene općine uplaćiva, gdje blagajnik sa upisanjem u poreznu knjižicu i sa potpisom svojim priznaje;

b) uplate ne mogu se vršiti u župnom uredu;

c) za ubiranje u stanu može se neobaško nagrađa uračunati.

§. 127. a) Da bi se uplaćanje olakšalo, ima se u crkvi na osiguranom mjestu jedan pretinac namjestiti sa dva kluča;

b) prinos ima se u kuverti predati a na kuvertu se ima zabilježiti ime poreznika i svota prinosa;

c) ovako uplaćene prinose valja u glavnu knjigu uvesti a u članskoj knjižici će se priznati onda kada članska se knjižica u ured crkvene općine doneše;

d) ovaj način uplaćanja valja svugdje uvesti, i preporučiti.

V. CRKVENA OPĆINA I RAZNA NADLEŠTVA. OPĆA PRAVILA.

§. 128. a) Crkvena općina kao predstavnica vjernika ima svojih prava i dužnosti, i ne može promjene učiniti u dosadanju odnosu prava i dužnosti kod drugih nadleštva;

b) Da se mogu ustanoviti prava i dužnosti koje ima crkvena općina vršiti, mjerodavan je dan, kada je osnovanje crkvene općine odobreno;

c) crkvena općina može si zahtijevati samo ona prava koja su nastala za vjernike iza dana njezinog osnivanja u smislu §. 128. b);

d) crkvena općina može preuzeti samo one dužnosti koje su postale iza njezinog osnivanja u smislu §. 128. b);

e) crkvena općina ne može preuzeti od drugih nadleštva nikakvih prava ni dužnosti bez prethodne privole biskupijske vlasti.

A) CRKVENA OPĆINA I BISKUPIJSKA VLAST.

§. 129. Odnošaj crkvene općine prema biskupijskog vlasti odreduju §§. IX. X. XI. osnovnih pravila.

§. 130. Biskupijska vlast je vrhovno nadleštvo u poslovima crkvenih općina, tko se njezinim odlukama protivi, gubi svoja prava po §. 8. b).

§. 131. a) Biskupijska vlast nadzire rad crkvenih općina preko crkvenoopćinskog središnjeg ureda;
 b) predsjednik crkvenoopćinskog središnjeg ureda je sam glavar biskupijske vlasti, a dužnosti središnjeg ureda vrši odbor od šest lica, koji svoje poslove po ovlaštenju biskupijske vlasti obavlja.

§. 132. Članove crkvenoopćinskog središnjeg ureda imenuje biskupijska vlast.

§. 133. a) Za troškove središnjeg ureda doprinaša svaka crkvena općina po cijeloj biskupiji (§§. 118. 3);

b) crkvene općine doprinašaju za uzdržavanje središnjih biskupijskih uređovanja prema omjeru onoga razreda, u koji ga udijeli biskupijska vlast.

§. 134. Odluke središnjeg ureda u slučajevima utoka i naredbe općeg značaja potpisuje sam nadpastir a druga dopisivanja sa crkvenim općinama po ovlašćenju natpastira vodi načelnik središnjeg ureda.

§. 135. Onaki poslovi, koji nadilaze nadležnost crkvene općine, ma da se oslanjaju na odluki crkvene općine župni ured odvojeno ima podaštiti biskupijskoj vlasti.

B) CRKVENA OPĆINA I ŽUPNI URED.

§. 136. Župni ured zastupa crkvenu vlast a crkvena općina je predstavnik vjernika: obadvoje se međusobno nadopunjaju i sačinjavaju katoličku župu.

§. 137. Crkvena svojina, kojom rukuju župni uredi i crkvene općine, ovako se razvrstava:

a) razne nadarbine svećenstva i drugih crkvenih namještenika;

b) zadužbine, koje su darovane kakvom moralnom licu u katoličkoj crkvi sa obavezom, da se od

njih il njihovih prihoda na vijeke il dulje vremena služe sv. mise, obavljaju stanoviti vjerski čini i odredi il nje-koja dobrotvorna i nabožna djela (kanon. §. 1544. I.) ;

c) crkvenoopćinski fondovi, koji su određeni na zidanje il uzdržavanje crkvenih zgrada, crkve, kapelica, groblja i grobova, križeva i drugih ustanova. Ovi fon-dova služe svojoj određenoj svrhi i sa ovom postaju i nestaju ;

d) katoličke zaklade, koji su određene, da ka-tolička crkva njihove prihode za javne katoličke pro-svetne il humanitarne svrhe upotrebi ;

e) glede ovog razvrstanja ne odlučuje to, da li su ove svojine u gotovom novcu, il u drugim pokretni-nama il nekretninama.

§. 138. Biskupijskoj vlasti pripada pravo :

a) primati priloga za svrhe, koje su navedene u §. 137 ;

b) priloge razvrstati prema §. 137. a) b) c) d).

§. 139. Župnik i drugi crkveni namještenici ru-kuje i nadalje sa zemljištima i fondovima, što su njihova nadarbina.

§. 140. Župni ured ima izvršiti kod svakog umr-log katolika pogrebne obrede na jednostavan način, za takse, koje u biskupiji važe, ako proti njemu ne ima prigovora sa disciplinarnog gledišta crkve; sve-čanije obrede sa plaštom župni ured obavlja nad mrtavcem,ako je ista porodica već uplatila crkveno-općinski porez od prijašnje godine.

§ 141. I nadalje ostaju u djelokrugu župnog ureda : 1. crkvena blagajna A); ovoj blagajni pripadaju :

a) štolarine za raznim dušobrižničkim funkcijama i od ukopne takse onaj dio, što se prigodom otvaranja kosturnica plaća;

b) milodari, koji se po crkvi kupe bilo prigodno kod obreda, bilo u škrāmnicama, koje su po crkvi stalno namještene;

c) darovi, koji se ubiraju za nutarnju opremu crkve;

2. Zadužbine, koje se vode kod crkvenih blagajna B) i C) (§ 137 b).

§. 142. Povjeruje se crkvenim općinama na rukovanje:

1. crkvenoopćinski fondovi (§. 137. c).

2. katoličke zaklade (§. 137. d.)

3. milodari, kojima prilagači označe istu svrhu, kao što je označeno pod gornjim 1—2. (§. 142).

4. Svi crkvenoopćinski porezi i prinosi (§. 101).

§. 143. Gornja svojina katoličke crkve predaje se crkvenoj općini na rukovanje do dalnjeg naređenja biskupijske vlasti.

b) prihode od svojine, koja je u §. 142 navedena, dobivaju samo one crkvene općine, koje od svojih članova ubiraju članarinu i imovinski porez barem u tolikoj mjeri, koliko je dovoljno za troškove uredovanja, koje je kod crkvene općine od potrebe.

c) vrijeme predaje ustanavljuje biskupijska vlast.

§. 144. a) Crkvena blagajna, u koliko je moguće, podmiruje, izdatke prelaznih potrepština, koje se neposredno odnose na bogoštovne čine: za svijeće, pranje, odijela, rublja i dr.

b) crkvenoopćinska blagajna podmiruje troškove za uzdržavanje župnih i crkvenih zgrada, za čišćenje crkve, stalnonamještenje, pristojbe za pravom vlasništva i uzdržanje namještenika i za bogoštovja van crkve, i u crkvi za one potrebe, koje služe za podvorenje župljana: osvjetljenje, čišćenje i dr.

c) sa odobrenjem biskupijske vlasti mogu tražiti obadve blagajne jedna od druge pomoći i zajma.

§. 145. Prihodi fondova i zaklada se imaju u poddnevnicima odvojeno rukovoditi, da se njihovo imovno stanje može stalno u očeviznosti držati.

a) Prihodi zakladnih zemljišta i fondova mogu se upotrebiti samo na one svrhe, na koje su prilagači namijenili.

§. 146. Za rukovanje fondova nekretnina i cijele imovine crkvene općine obvezatne su dotične biskupijske odredbe.

§. 147. Crkvene općine daju za kapelanske i po mogućnosti za župničke sobe pristojnog pokućstva, koje se ima inventarno rukovoditi.

§. 148. a) Za odgoj svećeničkog podmlatka ima svaka crkvena općina doprinijeti taku svotu, koja je godišnje dovoljnja, da se naobrazi za 20 godina toliki broj svećenika, koliko je istoj općini od potrebe.

b) Na troškove odgoja kod svećeničkog podmlatka imaju se upotrebiti u pravu ruku prihodi školske imovine.

C) CRKVENA OPĆINA I PRAVO PATRONATA.

§. 149. Prava i dužnosti dosadašnjeg crkvenog patronata ovaj poslovni red ne mijenja.

§. 150. a) Gdje je crkvena općina dosad vršila prava i dužnosti patronata, ostaje ovo pravo i nadalje u krjeposti i vrši se po dosadašnjem redu;

b) prema kanonu §. 1450. 1. zakonika crkvenog patronatsko pravo druge općine ne mogu stići;

c) gdje dosadanji zaštitnik crkve konačno ili privremeno ne vrši svoje dužnosti, ove prelaze na crkvenu općinu prema §. 150. b).

§. 151. Gdje ne vrši crkvena općina prava i dužnosti patronata, kod građenja ova daje ručni rad i podvoz u prirodi il u otkupnini.

D) CRKVENA OPĆINA I UPRAVNE VLASTI.

§. 152. a) Po javnopravnom položaju rimo-katoličke crkve u državi sve njezine ustanove tako i crkvene općine, uživa ju obranu vlasti;

b) Vjerske općine i svećenici oslobođeni su od taksa, kad traže preko vlasti od privatnih naplatu zakonom priznate prinadležnosti izuzev slučaj, kad to čine putem građanske parnice;

c) Sve knjige i tiskanice, što ih crkvena općina unutar svoga rada, upotrebljava, oproštene su od takse,

d) crkvena općina ima prijaviti svoj lokal upravnoj vlasti; u lokalu pak zastupstvo i odbori drže svoje dogovore bez daljnje prijave; samo izbiranje zastupstva se ima kod upravnih vlasti unaprijed javiti,

e) u poslovne knjige uvida imaju samo članovi zastupstva crkvene općine; a vanjskim licima je zabranjen uvid bez dozvole biskupijske vlasti.

§. 153. Ako koji član ne će podmirit svoje platežne dužnosti, koje su mu u proračunu, od biskupijske vlasti potvrđenom, ni poslije opomene, upravni odbor predaje iskaz dužnika prvostepenoj upravnoj vlasti radi ovrhe.

E) CRKVENA OPĆINA I POLITIČKA OPĆINA.

§. 154. a) Kod podjele prava i dužnosti između crkvene i političke općine mjerodavni su članovi ovog poslovnika §. 128.

b) tereti, koji se u „Kanonskoj Visiti“ spominjaju kao dužnosti „općine“, imaju se smatrati teretom političke općine;

c) crkvena općina kao predstavnica vjernika vremenom, kad izade vrijeme privatnih ugovora, koje su crkveni namještenici sa političkom općinom sklopili, može preuzeti samo one terete, koje su u „Kanonskoj Visiti“ označene kao dužnosti „vjernika“ i „ženidbenih parova“.

F) CRKVENA OPĆINA I ŠKOLE.

§. 155. Crkvena općina može sa dozvolom crkvene i državne vlasti uzdržavati škole sa pravom javnosti.

§. 156. Zastupstvo crkvene općine bira školski odbor od 5—12 lica, komu mogu pripadati i lica, koja nisu članovi zastupstva.

§. 157. Školski odbor upravlja sa školama po pravilima, što ih crkvena vlast sporazumno sa državnim organima prosvjete ustanovi.

§. 158. Nastavnike bira cijelokupno zastupstvo crkvene općine.

§. 159. Crkvena općina uzdržaje škole iz sredstava, i zaklada, koje su na to određene, i iz školskog prikeza.

§. 160. a) Ako crkvena općina ne izdržaje škola, zaklade školske, bile one zemljište ili drugi fondovi, ne mogu se upotrebiti na druge svrhe već jedino po nakani darovatelja na katoličke prosvjetne svrhe.

b) Od čistog prihoda školskih fondova i zaklada u slučaju prijasnje tačke crkvena općina može jedan dio prema odredbi biskupijske vlasti u ime rukovanja upotrebiti u svoje svrhe, a drugi prihodi se imaju upotrebiti na katoličku naobrazbu.

c) Svrhe na koje se imaju upotrebiti prihodi, školskih zaklada jesu: cdgoj svećeničkog podmlatka (§. 148), plaća vjeroučitelja vjeronaučni udžbenici,

molitvenici, pravopričesni darovi, odijela za školsku djecu i dr.

§ 161. Crkvena općina se ima postarati za troškove vjeručenja u onim školama, gdje uzdržatelj škola neće da izdržaje vjeroučitelja svećenika. Nadzor nad vjeroučenjem vrši kotarski dekan.

G. CRKVENA OPĆINA I PRINADLEŽNOSTI CRKVENOG OSOBLJA.

§. 162. Sva prava i dužnosti, kako je to u „Kanonskom Pohodu“ u Kanonskoj Visiti uvršteno, ostaju nepromijenjena.

§. 163. Lukno, deputat i druga beriva župnika i crkvenih namještenika uzdržavaju se i nadalje u prirodi kao njihova nadarbina.

§. 164. a) Novoizabrani župnik i drugi crkveni namještenici mogu se za prirodna podavanja u gotovom nagoditi sa političkom ili sa crkvenom općinom;

b) otkupnina za prirodna podavanja može se ustanoviti sporazumno samo za vrijeme života istog lica, i poslije izbora, i to sa odobrenjem biskupijske vlasti, kojoj pripada pravo svaku nagodbu ma kad poništiti i povratiti način prinašanja u prirodnim podavanjima.

§. 165. Namještenici crkve jesu a) kantor b) crkveni oci, b) crkvenjak, d.) zvonar. i dr. Odnošaj njihov prema crkvenoj općini određuju §§. 167—177.

§. 166. Namještenici crkve polažu javnu zakletvu, da će svoje dužnosti savjesno vršiti.

1. Kantor.

§. 167. Kantor se bira kao činovnik crkvene općine (§. 65. d), koji vrši ujedno i dužnosti korovođe pri bogoštovnim službama.

§. 168. Kantor, kao namještenik crkvene općine, ne može se izabratи članom zastupstva.

§. 169. Dužnosti i naobrazbu kantora propisuje prije izbora biskupijska vlast, koja i nadzire rad njegov.

§. 170. Gdje i polilička općina doprinaša izdržavanju kantora, ako to odgovara dosadašnjem običaju, kantor se bira na zajedničkoj sjednici članova zastupstva i crkvene i političke općine pod predsjedanjem kotarskog dekana ili drugog biskupijskog izaslanika.

§. 171. Disciplinarnu istragu na tužbu crkvene općine ili župnog ureda određuje biskupijska vlast. Ona odlučuje i o rezultatu ove istrage.

2. Crkveni oci.

§. 172. Svaka crkva ima dva crkvena oca, koji se zovu i sindici.

§. 173. Prvog crkvenog oca doživotno imenuje biskupijska vlast na predlog patrona ili župnog ureda. Ovom se crkvenom ocu mogu povjerovati razne dužnosti u crkvi, al ne može se izabratи za člana zastupstva crkvene općine.

§. 174. Drugog crkvenog oca bira crkvena općina na vrijeme svoga djelovanja. On je ujedno i staratelj crkvene općine, i povjerenik i posrednik između crkvene općine i župnog ureda. (§. 64. k.)

§. 175. Crkveni oci su ukupno sa župnikom odgovorni za rukovođenje crkvene blagajne, zato oni podpisuju svaku priznanicu, crkvene obračune, nadziraju ukamaćenje gotovina, i rukovanje crkvene imovine.

3. Crkvenjak, zvonar i drugi namještenici crkve.

§. 176. a) Ako ih plaća samo crkvena općina, onda župnik i načelnik crkvene općine sporazumno imenuju crkvene namještenike;

b) ako i politička općina također doprinaša njihovom plaćanju, ostaje u krijeosti dosadašnji običaj kod izbora crkvenih namještenika.

§. 177. a) Dužnosti crkvenih namještenika propisuje župnik;

b) disciplinarnu istragu vodi kotarski dekan ili izaslanik biskupijske vlasti;

c) o rezultatu disciplinarne istrage ima se izvestiti dotično nadleštvo prema (§. 176. a) ili b).

ZAVRŠNE ODREDBE.

§. 178. a) Ovaj poslovni red je sastavljen u smislu §.—XI. općeg pravilnika crkvenih općina;

b) ovaj poslovni red od biskupijske vlasti propisan je za sve crkvene općine;

c) crkvene općine mogu samo u okviru ovoga poslovnog reda donašati svoje odredbe;

d) odredbe ovoga poslovnog reda tumačiti ukinuti, izmijeniti ili drugim zamijeniti može samo biskupijska vlast.

2500/1024.

Gornji poslovnik određujem za sve rim. kat. crkvene općine u bačkoj biskupiji obvezatnim.

U Subotici, 25 studena 1924. god.

Lajčo Budanović

Apostolski Administrator, bačke biskupije.

OPĆA PRAVILA I POSLOVNI RED
ZA RIM. KAT. CRKVENE OPĆINE

OPĆA PRAVILA I—XV. §.

Odobrenje biskupijske vlasti i Ministarstva.

POSLOVNI RED 1—178. §.

I. Osnovice crkvenih općina.

A) Svrha crkvenih općina	1—2 §.
B) Osnivanje crkvene općine	3—4 §.
C) Članovi crkvenih općina	5 §.

II. Ustrojstvo crkvenih općina.

A) Izbornici crkvene općine	7—13 §.
1. Pravo glasa	7—10 §.
2. Imenik izbornika	11—13 §.
B) Zastupstvo crkvene općine	14 §.
1. Izbor uprave	15—30 §.
a) Članovi zastupstva	15—20 §.
b) Biranje rastupstva	21—26 §.
c) Biračka listina	27—30 §.
2. Obrazovanje uprave	31—48 §.
a) Zastupstvo	31—40 §.
b) Upravni odbor	41—46 §.
c) Razni odbori	47—48 §.
3. Pristanak uprave	49—52 §.
C) Središnje ustrojstvo crkvenih općina	53 §.
1. Zajedničko savjetovanje	54—59 §.
2. Središnji ured crkvenih općina	60 §.

III. Djelokrug crkvenih općina.

A) Djelokrug izbornika	61 – 63 §.
B) Djelokrug uprave	64—78 §.
1. Djelokrug zastupštva	64—73 §.
2. Djelokrug upravnog odbora	74—75 §.
3. Djelokrug nadzornog odbora	76—78 §.
C) Djelokrug činovnika kod crkvene općine.	
1. Predsjednik	79 §.
2. Načelnik	80 §.
3. Bilježnik	81 §.
4. Blagajnik	82 §.
5. Staratelj	83 §.
6. Razno o činovnicima	84—86 §.

IV. Imanovina crkvene općine i nježino rukovanje.

A) Pravo sticanja kod crkvenih općina	87—88 §.
B) Rukovanje sa imovinom	89 - 96 §.
C) Uzdržanje crkvene općine	97—110 §.
D) Jednovlasnici i dvolasnici	111 116 §.
E) Proračun crkvene općine	117—124 §.
F) Knjige kod ureda crkvene općine	125 §.
G) Uplaćivanje prinosa	126—127 §.

V. Crkvena općina i razna nadleštva.

Opća pravila §. 128.

A) Crkvena općina i biskupijska vlast	129 – 135 §.
B) Crkvena općina i župni ured	135 – 148 §.
C) Crkvena općina i pravo patronata	149 - 151 §.
D) Crkvena općina i upravne vlasti	152—153 §.
E) Crkvena općina i politička općina	154 §.

F) Crkvena općina i škole	155—161 §.
G) Crkvena općina i prinadležnost crkv. osoblja	162—166 §.
1. Kantor	167—171 §.
2. Crkveni oci	172—175 §.
3. Crkvenjak, zvonar i drugi namještenici	176—177 §.

Završene odredbe 178. §.

Naređenje biskupisjke vlasti.

zkh.org.rs

1) Catechism	100
2) Catechism	100
3) Catechism	100
4) Catechism	100
5) Catechism	100
6) Catechism	100
7) Catechism	100
8) Catechism	100
9) Catechism	100
10) Catechism	100
11) Catechism	100
12) Catechism	100
13) Catechism	100
14) Catechism	100
15) Catechism	100
16) Catechism	100
17) Catechism	100
18) Catechism	100
19) Catechism	100
20) Catechism	100
21) Catechism	100
22) Catechism	100
23) Catechism	100
24) Catechism	100
25) Catechism	100
26) Catechism	100
27) Catechism	100
28) Catechism	100
29) Catechism	100
30) Catechism	100
31) Catechism	100
32) Catechism	100
33) Catechism	100
34) Catechism	100
35) Catechism	100
36) Catechism	100
37) Catechism	100
38) Catechism	100
39) Catechism	100
40) Catechism	100
41) Catechism	100
42) Catechism	100
43) Catechism	100
44) Catechism	100
45) Catechism	100
46) Catechism	100
47) Catechism	100
48) Catechism	100
49) Catechism	100
50) Catechism	100
51) Catechism	100
52) Catechism	100
53) Catechism	100
54) Catechism	100
55) Catechism	100
56) Catechism	100
57) Catechism	100
58) Catechism	100
59) Catechism	100
60) Catechism	100
61) Catechism	100
62) Catechism	100
63) Catechism	100
64) Catechism	100
65) Catechism	100
66) Catechism	100
67) Catechism	100
68) Catechism	100
69) Catechism	100
70) Catechism	100
71) Catechism	100
72) Catechism	100
73) Catechism	100
74) Catechism	100
75) Catechism	100
76) Catechism	100
77) Catechism	100
78) Catechism	100
79) Catechism	100
80) Catechism	100
81) Catechism	100
82) Catechism	100
83) Catechism	100
84) Catechism	100
85) Catechism	100
86) Catechism	100
87) Catechism	100
88) Catechism	100
89) Catechism	100
90) Catechism	100
91) Catechism	100
92) Catechism	100
93) Catechism	100
94) Catechism	100
95) Catechism	100
96) Catechism	100
97) Catechism	100
98) Catechism	100
99) Catechism	100
100) Catechism	100

zkh.org.rs

TISKANO U ŠTAMPARIJI ETELKE RAJČIĆ.